

Dosarul nr. 3r-226/20

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, M. Guzun, A. Minciuna)

DECIZIE

11 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de chemare în judecată a fost declarată inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2020 Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” a depus în instanța de contencios administrativ cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale cu privire la lista partidelor și altor organizații social-politice cu dreptul de a susține candidați la alegerile Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, în partea punctului 1 din hotărâre și obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite hotărâre cu privire la includerea Partidului Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”, în lista partidelor și altor organizații social-politice cu dreptul de a susține candidați la alegerile Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020.

La 6 septembrie 2020, Comisia Electorală Centrală a depus cerere prin care a solicitat declararea cererii de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”, ca fiind inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Prin încheierea din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului

administrativ, a fost declarată inadmisibilă, ca fiind depusă după expirarea termenului legal.

La 8 septembrie 2020 Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” a depus recurs împotriva încheierii din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, prin faptul că a fost interpretată în mod eronat legea.

A relatat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale a fost adoptată la 25 august 2020, iar termenul de 3 zile de contestare, conform art. 72 alin. (3) din Codul electoral, expira în data de 28 august 2020, dată la care a și fost expediată cererea pe adresa electronică a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, a enunțat că nu poate fi reținut în detrimentul părții reclamante faptul că abia în data de 1 septembrie 2020 a fost recepționată cererea, deoarece acest fapt contravine circumstanțelor cauzei. Cu atât mai mult, a menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 17 decembrie 2019, ziua de 28 august 2020, a fost stabilită ca fiind zi de odihnă și respectiv, Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, nu a activat în perioada zilelor de 27 august - 31 august 2020.

Drept urmare, a susținut că instanța de fond a admis o eroare la emiterea încheierii contestate, iar prin omisiunile admise a fost adusă o atingere prevederilor art. 38 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. În acest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, se contestă hotărârea Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală, iar în conformitate cu art. 74 alin. (6) Cod electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată în data de 7 septembrie 2020.

Astfel, recursul depus la 8 septembrie 2020 de către Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”, este în termen.

Prin referința din 11 septembrie 2020, Comisia Electorală Centrală a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis

și anulată încheierea din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei s-a constatat că prin încheierea din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ, a fost declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră concluzia instanței de fond neîntemeiată și în contradicție cu materialele dosarului.

Astfel, conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alineatul (2) lit. d) al aceluiași articol, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Din actele cauzei se atestă că obiectul material al prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale cu privire la lista partidelor și altor organizații social-politice cu dreptul de a susține candidați la alegerile Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020.

Conform art. 72 alin. (3) Cod electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii sau adoptării hotărârii.

Același termen rezultă și din pct. 2 al hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale, conform căruia prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi contestată în decurs de 3 zile calendaristice de la data adoptării, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău.

În corespundere cu prevederile art.63 alin. (1) Cod administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.259-266 din Codul civil.

În condițiile art. 261 alin. (1) Cod civil (art.385 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 265 Cod civil (art.389 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în

conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră oportun prin prisma art. 195 Cod administrativ, de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, completul notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Termenele procedurale sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procesuale, de asigurare a celerității îndeplinirii actului de justiție și de fortificare a securității raporturilor juridice.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, termenul de contestare a hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale și-a început curgerea la 26 august 2020 și a expirat la 28 august 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a contestației.

Așa cum rezultă din materialele cauzei, cererea de chemare în judecată a Partidului Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”, a fost înregistrată de către Curtea de Apel Chișinău la 1 septembrie 2020, conform ștampilei cu numărul de referință 11142e, fapt ce a determinat instanța de judecată să concluzioneze că cererea de chemare în judecată a fost depusă după expirarea termenului legal.

În această privință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la actele dosarului este anexată dovada depunerii la 28 august 2020 a cererii de chemare în judecată prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail a Curții de Apel Chișinău - cac@justice.md.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată indubitabil că Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” a depus contestația împotriva hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale, prin poșta electronică, în data de 28 august 2020, încadrându-se astfel în termenul de 3 zile stabilit de art. 72 alin. (3) Cod electoral.

Or, trimiterea actelor de procedură prin poșta electronică este un mijloc adecvat de exercitare a drepturilor participanților la proces, iar actul de procedură transmis în asemenea mod este considerat a fi făcut în termen la data la care a fost expedit.

Plus la cele relatate, completul apreciază ca fiind corectă și observația recurentului referitoare la faptul că prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 17 decembrie 2019, cu privire la transferul unor zile de odihnă în anul 2020, ziua de 28 august 2020, a fost considerată zi de odihnă și respectiv, termenul de contestare a hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale, a expirat în

următoarea zi lucrătoare, care a fost 1 septembrie 2020, dată la care a și fost înregistrată nemijlocit cererea de chemare în judecată de către Curtea de Apel Chișinău.

Conjunctura ipotezelor descrise supra denotă netemeinicia concluziei primei instanțe, care greșit a aplicat și a interpretat normele de drept procedural și în consecință, prin încheierea din 7 septembrie 2020, neîntemeiat a declarat ca inadmisibilă cererea de chemare în judecată în baza art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ. Or, în această privință, cu certitudine s-a constatat că Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” a depus contestația împotriva hotărârii nr. 4125 din 25 august 2020 a Comisiei Electorale Centrale, în data de 28 august 2020, respectiv, în interiorul termenului prevăzut de art. 72 alin. (3) Cod electoral.

Faptele relatate generează anularea încheierii recurate, deoarece menținerea acesteia în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului reclamantului și ar îngreuna accesul acestuia la justiție garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție. Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [Bellet împotriva Franței, pct. 36; Nunes Dias împotriva Portugaliei (dec.).

În acest context, deși Curtea Europeană a Drepturilor Omului amintește că reglementările referitoare la termenele care trebuie respectate pentru a formula o acțiune vizează garantarea unei bune administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice, norme în legătură cu care particularii trebuie să se aștepte ca ele să fie aplicate, Curtea verifică totuși dacă efectivitatea accesului la instanță urmărită de articolul 6 paragraful 1 din CEDO nu este împiedicată, de exemplu, de o interpretare sau de o aplicare „deosebit de strictă” sau „excesiv de restrictivă” a unor asemenea norme de procedură, care să determine excluderea examinării pe fond a unei acțiuni sau de natură să constituie „un fel de obstacol care împiedică justițiabilul să obțină soluționarea pe fond a litigiului de către instanța competentă (ex. Pérez de Rada Cavanilles împotriva Spaniei).

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea instanței de apel și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace”.

Se anulează încheierea din 7 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „Pace” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh